

Redacția:
Strada Beriului Nr. 2.

Toate manuscrisurile ce privesc conținutul foii sunt a se adresa redacției.

Manuscrisuri nu se înapoiază — Epistole nefrancate nu se primesc.

Un număr costă 16 bani.

ACTIVITATEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

Administrația:
Strada Beriului Nr. 2.

Prețul de abonament:
pe an 8 cor., pe $\frac{1}{3}$ de an 4 cor., pe trei luni 2 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe an 20 franci.

Inserțiunile se acordează conform tarifului obicinuit.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apăre în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Vasile A. Urechia.

(S) «Scriind istoria neamului, stegarul românismului, **Vasile A. Urechia** moare subit la 3 ore d. a.»...

Cine n'a tresărit dureros la cetirea depeșei lapidare, care aducea la cunoștința lumii românești că cel mai înflăcărat Român, cel mai însuflețit fiu al neamului român ne-a părăsit pe veci?

Vasile A. Urechia nu mai este! El, pe care o muncă uriașă dezvoltată în interesul neamului său adorat, El, pe care activitatea sa dezvoltată pe terenul literaturii române, l-au făcut nemuritor, astăzi zace în mormântul rece. Inima lui nobilă, care bătea ferbinte pentru tot ce era românesc, nu mai bate. Ochi luminosi cari plâneau când plânga poporul său, se întristau când se întrista poporul său și râdeau de bucurie când se bucura poporul său, sunt închiși pe veci; brațele lui, cari totdeauna erau deschise pentru cei cari suferiau, zac în nemișcare. N'o să-i mai auzim glasul dulce ce ne grăia de o origină romană, de care trebuie să ne facem vrednici, ce ne grăia de bărbății mari ai Românilor și faptele lor, ce ne învâța cum trebuie să ne iubim neamul, n'o să-i mai cetim cuvintele calde isvorite dintr'o inimă curată... și un gol nespus se întinde înaintea noastră.

Și vremile vor trece, vom trece și noi, dar numele, dar amintirea Lui va

plana deasupra vremilor ca un luceafăr luminător, arătându-ne calea de urmat. Și mulți vor încerca să umple golul lăsat de El și nu ne vor dovedi decât cât de mare a fost El, cât de mici suntem noi.

Apostol sfânt al românismului, propagator uriaș al culturii române, muncitor colos pe ogorul înaintării neamului său — pentru noi cești de dincoace a fost și mai mult! În El am văzut întruparea credinței într'un viitor mai bun. Când eram pe cale să ne pierdem credința în biruință, când certurile dintre noi ne omorau mai mult decât apăsările dușmanilor noștri, glasul său ne încuraja, privirea lui plină de lumină și nădejde ne îndrepta, vorbele ce ni-le adresa prin foi ne făceau să tresărim de bucurie. Nu poate muri un popor, care a numărat între fiii sei un *Vasile A. Urechia*.

El, pentru care nici o jertfă nu era prea mare când era vorbă de neamul său, pentru care odihna nu avea înțeles, n'a cerut nici-odată nici recunoștința, nici laude.

«Nu mie îmi trimiteți răvașe de laude, femei și fetițe române — răspunsese el din prilejul adresei trimisă din partea femeilor române de dincoace, — pentru-că am făcut ce-am putut și când am putut...»

Dar a făcut cât a făcut o generație întreagă și acum n'o să mai poată face nimic. Multă vreme vom simți încă lipsa lui, mai ales noi cești de dincoace, și numai cu vremea vom ajunge să înțelegem ce-am pierdut prin moartea Lui.

Vasile Urechia e mort, trupul lui zace azi în pământul nesimțitor, dar spiritul Lui e în apropierea noastră și par-că auzim glasul său dulce ce ne îndeamnă la unire, la luptă frățească, umăr la umăr, pentru neamul românesc.

Tu ești mort, slănt apostol al românismului, dar amintirea ta va trăi vecinic în inimile noastre și când vom voi să vorbim odată copiilor noștri de un Român bun și însuflețit, când vom voi să le arătăm o pildă de urmat, le vom povesti de: *Vasile A. Urechia!*

Ființă providențială! ca-și-care poporul nostru abia poate număra o alta, dă-ne voe, ca rămășițelor Tale-pământești să-ți trimitem ultimul salut de adorare, stimă și venerațiune purceasă din adâncul inimii noastre, care totdeauna sălta, când vocea Ta puternic convingătoare lupta pe lângă drepturile noastre omenești, cu scop de a câștiga o poziție vrednică de om, ca om în cadrul popoarelor europene.

Amintirea Ta vecinic va rămânea gravată în inimile noastre și nu credem să existe suflare românească, care să nu-și aducă aminte de toate cele întreprinse de Tine, mare și neîntrecut bărbat al poporului Tău românesc de pretutindenea

Cu deosebire noi cești dela «Activitatea» î-ți datorim o profundă aducere aminte, căci deși sedus pe un moment de propagatorii nefastei «pasivități», ai aflat cu cale, în nemărginita Ta înțelepciune, a sta de vorbă cu noi atunci, când cei mai mulți luptau contra politicii noastre activiste.

Nedumerit de ținuta noastră, care a avut, are și va avea în vedere nu-

mai promovarea intereselor noastre adevărat românești, chemat, ne-ai pus următoarele trei întrebări importante:

1. „Dacă pasivitatea de 3 decenii a demoralizat poporul aproape cu desăvârșire, bine era să nu se lase în calea demoralizării 30 de ani. De ce ați tăcut?”

2. „Dacă este o naivitate de-a aștepta dela adversari ușurarea activității parlamentare pentru Români, în ce s'a dobândit cea ușurare de Români cari abandonând pasivitatea s'au băgat în parlamentul dela Budapesta?”

3. „Că n'a existat pasivitate demnă de un popor? Va să zică, dacă exista era bine? Dar a cui e vina că n'a existat o asemenea pasivitate? Poporul din cauza pasivității s'a demoralizat, îl cumpără candidații străini la deputăție ca pe-o marfă? Mai mult decât groaznică afirmațiune, la auzul căreia nouă celor din România liberă nu ne-ar rămânea decât să punem pe cap sacul cu cenușe! Ne întrebăm însă, oare pe calea activității, a-decă stabilindu se „concreta”, s'ar fi moralizat mai mult alegătorii români?”

La aceste întrebări părințești răspunsu-ți-am cu venerațiunea cuvenită în nr. 7 al foii noastre și răspunsul Tău în câteva șire, scrise cu iubire și interes de neam, le vom păstra ca o comoară pentru noi și urmașii noștri.

Fie! ca să-ți urmeze mulți vederilor Tale clare, ear poporul românesc de peste tot locul să-ți amintească vecinic numele cu pietate pentru toate serviciile prestate întru apărarea lui de atâtea atacuri străine.

Amintirea marelui bărbat român *Vasile Alexandrescu Urechia* să sune de pe buzele fiecărui Român acum și totdeauna.

FOIȘOARA

Originea Românilor.

(Urmare).

Geniul românismului însă veghiază și din vechi morminte strigă: „Resistă barca mea, resistă!” Români au respins pe toți „binevoitorii” lor.

N'au uitat Românii cuvintele ambasadorului austriac din Constantinopol Prokesch-Osten: „Nu voim să întărim prin unire pe Moldo-Valachi, căci odată uniți, ei vor afla, că țara lor este prea mică, vor aspira la Transilvania, Bănat și Bucovina, și vor cere Balcanii drept fruntarie».

Le este Românilor în viață memorie, când consulul general rusesc Daschkoff strimtoase atât de rău pe Voda Bibescu, (1844) să oprească pe Eliad dela scrierea cu litere latine: „ca nu cunva să-i tacă popistași pe Români; căci precum spunea Demidoff și alți slaviști — Români sunt de viață slavonă”.

Dar mai presus de toate, Românii țin cu tărie la adevărul istoric, rostit în parlamentul din București, în 24 Februarie 1879 de dl Titu Maiorescu, între aplausele frenetice: „Cine mai vorbește în Europa apusană

cultă, de misiunea creștinătății speciale? Este numai Rusia dela Nord, care a venit cu crucea ortodoxiei, ca să deslege chestiunea Orientului. România însă n'a fost creată ca stat, pentru-că e ortodoxă, ci pentru-că e sentinela gîteii latine înaintate în Orient, ca un oas în mijlocul pustului de alte rase. Dar atunci gînta latină are ea a face cu ortodoxia, ori cu creștinătatea? Romanii vechi au fost păgâni, Italienii sunt catolici, Francezii sunt catolici și protestanți; sunt Români uniți și neuniți. Religionea ori cât ar fi ea de importantă, este o notă accesorie a naționalității; sângele, limba, aspirațiunile comune, aceasta este gînta latină».

Și tocmai propagandei muscălești (Orientul dreptcredincios) i-a fost rezervat, să dea ocaziune întreg românismului să desmintă pe inimizii săi seculari, cari vreau să amăjească lumea prin fantoma »Dacoromânismului«. Intreaga opinie publică, toate zările române, uni sono, au condamnat, uneltirile muscălești.

Români din această țară pretind drepturi, nu numai pentru-că ei, ca descendenții legiunilor romane, sunt cei mai vechi locuitori ai țării, pe cari Maghiarii i-au găsit aici, ci ei pretind drepturi mai ales că dinșii locuiesc în număr de trei (3) milioane, în masse compacte pe acest pământ, pentru-că poporul român e un popor distins și brav (viteaz), are o limbă dulce și frumoasă, ca și

cerul sub care vețuim; e înrudit cu popoarele clasice, cari odinioară au stăpânit lumea, cari au răspândit cultura asupra celorlalte popoare din Europa; popoare cari în mod sərbătorec au recunoscut pe Români de adevărați frați ai lor; pentru-că Români sunt un factor important, de care trebuie să se țină cont. Că ei aduc colosale jertfe pentru susținerea statului; că au trecut istoric în aceasta țeară, pe care împreună cu Maghiarii au apărât-o și scăpat-o de perire, pentru-că au fost națiune regnicolară, cu drepturi politice, de care în decursul secolelor au fost despoiați: drepturi, basate pe diplome regesti și princiare, reproduse chiar și de istorici maghiari mai obiectivi. (Vezi studiul meu: „Valachii” și „Jobagii”).

Aceste sunt fapte istorice, ce se pot adevăra cu „siguranță matematică”, nu halucinațiunile cu care inimizii neamului românesc vreau să îmbete lumea cu apă rece.

Nu Români de sub coroana sfântului Ștefan vreau să stăpânească Ardealul până la Tisa, ci Maghiarii sunt cei ce se jăluesc amar, că n'au putut pune mâna pe Moldova și Valachia, să domnească până la marea neagră. (Vezi „Budapesti Hirlap” din 21 Februarie 1900).

Dar tot ei se mângăie cu cunoscutul proverb: „Quod difertur, non aufertur”. „Budapesti Hirlap” din anul 1887, când cu trecerea Regelui Carol prin Budapesta,

a zis: „Va veni timpul nu peste mult, când neamul unguresc va avea să se războiască pe viață, pe moarte, cu neamul românesc, pentru stăpânirea Ardealului. De D-zeu, ca aceasta numai peste o sută de ani să se întempe!”

„Pester Lloyd” (1898) sub titlul „Uniunea Ardealului”, publică o apreciere memorabilă. Acest ziar guvernamental, din incidentul proclamării „uniunii” la anul 1848 (jubileul de 50 ani), vorbește cu totul altcum. Eată între altele ce zice:

„Uniunea Transilvaniei cu Ungaria n'a fost numai un episod înveselitor în procesul de închegare al statului maghiar, care prin uniune a devenit mai mare și mai tare; această unire a trebuit să urmeze dacă Maghiarii din Ardeal au voit să-și apere și întărească poziția lor națională; dacă statul maghiar a voit să contrabalanseze cu succes și cu ponderositatea unui stat nisuițele centrifugale, sau cel puțin federalistice ale naționalităților nemaghiare.

Experiențele și evenimentele celor 30

1) Aici îmi vin aminte fără veste cuvintele celebrului president al republicii franceze, Lamartine, rostite la anul 1848: „În oceanul slavismului și germanismului sunt două insule verzi, Români și Maghiari; dacă aceștia și-ar înțelege chemarea lor, și-ar da mâna și ar forma un puternic zid de apărare, etc”.

Orăștie.

O comună orășenească cu magistrat regulat, care după conscrierea populației din anul acesta numără 6299 suflete și anume: 3128 Români, 1280 Sași-Germani, 1836 Maghiari, computați aci și 192 Jidani și alți slabi de înger, cărora le place a se ținea de nația domnitore, adecă stăpânitoare, apoi 55 de alte naționalități diferite.

Conscrierea făcută după calapodul bine cunoscut unguresc, fără controlă din partea acelei corporațiuni, care este chemată a îngrijii de toate, ce taie mai afund în vieța unui oraș sau comune din punct de vedere economic-național. Că conscrierea aceasta unilaterală s'a întâmplat așa, numai indolenții reprezentanților orășenești se poate atribui, care toate le ia de bani buni, mai cu seamă atunci, când dispozițiile sunt emanate în mod arbitrar și rău pricepute, după-cum chiar aici la noi s'a întâmplat. Despre cari împrejurări s'a amintit în o ședință a repres. trecute.

Să trecem la o altă ședință, ținută la 3 Decembrie a. c.

Un vast program cu 21 obiecte ne sta înainte scris, în un stil și ortografie nepricepută și copiat de atare individ și mai nepriceput în celea românești. O adevărată batjocură a limbei române făcută din partea unor slușbași nu mai puțin decât nemernici, ignoranți și poate înadins reuțacioși.

Înainte de ordinea de zi s'a născut o discuție vie cu privire la verificarea protocolului din ședința trecută, întrucât președintele substituit, senatorul prim Székely, nu l-a subscris, afirmând cu provocare la actele referitoare, că nu este exact conceput din partea protonotarului.

Expunerea președintelui Székely pusă pe hârtie era cât se poate de clară și motivată, cu toate aceste protocolul s'a verificat.

Și cu acest prilej s'a constatat, că referadele magistratului în multe cazuri lipsesc și acele se fac toate des numai verbal, apoi celea ale comitetului permanent nici când nu se pun pe hârtie, ba nici proces verbal nu se ia despre propuneri și concluse și așa lipsește cu desăvârșire temeiul esențial al obiectelor de pertractat. O dovadă mai mult, că prin astfel de întrelăsări se suscep concluse opuse cu starea faptică, ear' verificatorii nu sunt în stare a-și revoca în memorie celea întemplate, cu atâta mai vârtos, că nu poartă nici o notiță cel puțin despre atari propuneri, cari se fac cu abatere dela cele ale magistratului și comitetului permanent.

Precum în toate afacerile administrative ale orașului, așa și aici, lipsesc total dispozițiile de lipsă prin cari exactitatea recerută s'ar putea obține. Cu tot dreptul suntem siliți a timbra, și din acest punct de vedere, administrația noastră de superficială, în urma

întrelăsarilor și comodității de care mai toate organele orășenești cuprinse sunt.

Aceste împrejurări păgubitoare, mai cu seamă în multe afaceri de natură economică, zace în lipsa de conducere exactă, promptă și energică a dlui primar, care nu îngrijește ca actele să fie pe deplin instruite cu toate recerintele și la timpul potrivit.

Despre astfel de neajunsuri s'a făcut amintire mai în toate ședințele, însă tot de atâtea-ori fără nici un efect.

La administrația acestui oraș, care costă nu mai puțin de 55724 cor. pe an, funcționari și servitori de tot soiul, *lipsește sistemul recerut* de conducere și buna împărțire a tuturor agendelor între cei chemați a le și împlini.

Afară de acestea funcționarii principali sunt ocupați și cu alte afaceri private, bisericesti, școlare, fundamentale și de bancă, încât mulți din ei lipsesc anual câte 50—70 zile din oficiu, și aceasta o întreprind pe contul și în detrimentul administrației orășenești. Firește că astfel apoi întrelasă a pregăti actele orășenești și nu sunt în stare a face ca administrația să fie grabnică, exactă și corăspunzătoare.

Sub așa împrejurări la tot cazul nu se pot așterne socoatele orășenești, bugetele anuale decât numai cu întârziere de ani și luni. Condițiuni de licitație încă nu se pot compune și traduce în toate trei limbile usitate, fără simplaminte se cetesc cele contractuale trecute, la cari se adaug apoi stante sesione câte una, despre cari reprezentanța nici o cunștință nu are.

Prescrierea dării erariale și aruncurilor comitatense se fac mai târziu decât în ori și care comună slabă, ear' încheierile acelora mai totdeauna costă spese speciale, pe motiv, că nu sunt organe de ajuns.

Repartițiile comitatense și orășenești până acum încă nici când nu s'au ratificat în reprezentanța orășenească, unicul for competent.

Asupra cauzelor bagatele și lăsamentare sunt plângeri continue, dela locuitorii orașului se pot zilnic auzi fel și chipuri de blăsteme asupra stăgărilor și amănărilor nemotivate.

Lucrările publice orășenești asemenea se întemplă în mod părtinitor, încât despre multe strade nu îngrijește nime, ear' unele an de an se reparază, mai cu seamă de acelea, despre cari unii membrii mai marcanți se prea interesează și au oare-care influință asupra organelor orășenești.

În ori și care ramai privi, găsești manciată cu duimul. Despre afacerile interne ale orașului, cari sunt sumedenie, abia odată ne-a învrednicit dl primar cu un raport special și acesta numai la insistință, deși oare-care §. al statutului orășenesc îi prescrie aceasta datorință.

De aici urmează, că mai în toate ședințele se răpește timpul scump cu tot felul

de interpelări și răspunsuri promiștoare. Resultat nimic!

La interpelarea făcută în ședința trecută din partea membrului de com. Carl Antoni și nu Dr. Amlacher, după cum zisese dl primar Acker a răspuns, că în urma emisiunii la Viena și Sibiu a comisiunii de 3, în cauza câștigării încă a unui Bataillon de miliție și ștab, a venit răspuns „că de-o-camdată“ nu s'a primit cererea. Să ia la cunoștință. Acesta încă a fost un paș pripit.

Dr. Amlacher interpelează în cauza moșiei dela Căstău.

Primariul răspunde, că stă chiar acum în tratări cu reprezentanții de acolo. Interpelantul află, că afacerea se prea lungeste, ar fi timpul să se finalizeze.

Tot Dr. Amlacher interpelează, că statutul salarial mult promis, la care se lucră de 3 ani, pentru ce nu se așterne spre pertractare, căci știut este, precumcă în anul acesta are să se facă organizarea ordinară a orașului.

Primariul promite a invita comisia emisă și însărcinată cu compunerea celui statut încă în săptămâna viitoare așa, ca să fie pertractat înainte de organizație. (În afacerea aceasta s'a făcut până acum șasă interpelări și tot atâtea răspunsuri promiștoare).

Decisul municipal prin care se cartă cele 6000 cor. contribuie la podul de peste Murș dela Gelmar se ia la cunoștință. Reprezentanta decide a pretinde și contribuie de 18000 cor. dacă municipiul nu va deschide drumul comitatens dela stație către Gelmar, după cum adecă promisese.

La ordinea zilei vine exarindările tuturor realităților orășenești pe un nou period de 6 ani, adecă prezentarea protocoalelor de licitație pentru aprobare.

Licitațiile efectuate se primesc toate afară de adunarea vâmie de piaș și a vitelor.

Pentru aceste obiecte de interes și particular era reprezentanța adunată aproape în număr complet, mai cu seamă pentru-că era vorba a-se da moara dinjos arindașului de până acum A. Zeitler cu 2218 cor. sau învătătorului I. Branga cu 2810 cor.

Reprezentanța orășenească cu majoritate de voturi (sași și unguri) decide a să lăsa moara și cu arândă mai mică lui Adolf Zeitler, pe motive: că este un cetățean de omenie, că a ținut tot aceea moară în decurs de 26 ani neîntrerupt și că nici când nu a cerut relaxare, apoi că a plătit arinda totdeauna punctual.

Propunerea lui Dr. Ioan Mihu susținută și de Constantin Baicu, ca moara să se lase celui mult promiștor, adecă lui Ioan Branga sau să se facă o altă licitație, a căzut, susținută fiind numai de 10 voturi românești.

Și cu acest prilej s'a dovedit până la evidință cât sunt de nesuferiți Românii înaintea concetățenilor sași și unguri.

Diferința arindei pe un an face 592 cor. eară pe șase ani 3552 cor. și totuși

ofertul mai mare nu se primește. Aci este pe deplin constatată păgubirea orașului în profitul unui favorit pe motive de totului tot seci și neadmisibile. O știm cu toții, că averea orașului a fost și până acum monopolisată de unele familii, cari și-or făcut avere din venitele alodiale pe contul majorității locuitorilor. Astfel de favoruri neiertate trebuie stîrpite pentru totdeauna și credem că afacerea nu va rămânea baltă, făcându-se recurs motivat contra celui conclud, adus încă „extra dominium“.

Vama tîrgului și a celui de vite nu s'a aplacidat, firește pe motive, că nu s'a oferit arânda de acum.

Motivul principal și asemenea vedit este, că oferinții sunt V. N. Bidu și Samuil Lăzăroi.

Aceste sunt fructele pactului încheiat înainte de asta cu 12 ani și renoit acum 6 ani și tot așa se va încheia și cel următor pe alți 6 ani, despre care vom scrie în numărul viitor.

Exarindarea pășunii din munții Orăștiei, în lipsa de reflectanți, s'a decis din nou.

Pentru abatatoriul orășenesc s'au preliminatat 43.700 cor.

Statul de pensii a funcționarilor și servitorilor orășenești fiind aplacidat va intra în viață cu 1 Ian. 1902.

Celelalte obiecte de interes mai neînsemnat, nu aflăm cu cale a le mai înșira, din lipsa de spațiu.

Rip.

Din epistolele lui Bismarck.

La Cotta în Stuttgart a apărut la „Curegetăile și Reminiscențele“ lui Bismarck un apendice, care conține niște scrisori foarte interesante.

Reproducem una din aceste epistole traduse din limba germană, care ne interesează mai d'aproape.

Principele Carol din România către Bismarck.

O epistolă a actualului rege, p'atunci principele Carol al României, din 26 Iulie 1873 adresată din baia Innau din Hohenzollern-Hechingen către Bismarck este de următorul cuprins:

Ilustrisime Principe! În călătoria mea prin țara Hohenzollern n'am putut trece peste granițele Germaniei fără a-mi aduce mai nemijlocit aminte, ca din depărtare de bărbatul acela, care a îndeplinit unitatea Germaniei și a înălțat-o la o mărime necunoscută până aci. Simțimintele acestea nu s'au putut deștepta în mine fără de a face loc și dorinței de a Te saluta pe Ilustritatea Ta în călătoria aceasta și a-ți exprima în persoană venerațiunea mea. Deși principe al României, am păstrat însușirile unui principe german și m'aș simți fericit putându-mă întrefinea cu Ilu-

Revin la tesa din truntea acestui studiu.

Negatu-s'a 393 de ani d'arindul că Huneadeștii ar fi fost „Valachi“; dar' în urmă au fost siliți să recunoască.

Sute de ani ni-s'a contestat originea noastră latină; dar' au trebuit să capituleze.

Tot astfel va urma și cu chestia continuității; mai ales cu cronica lui „Anonimus“ despre cucerirea Ardealului, la care Românii țin cu sfințenie.

E deci foarte ridiculă și ingrătă frământarea acelora, cari se încearcă să ne sugereze o altă credință.

Cetim și noi cu atențiune, ceea-ce scriu Maghiarii despre originea, despre luptele lor, de unde au venit și cum au cucerit o jumătate de lume. Ne-o spune și Dr. Pauler în opul seu „A magyar nemzet története szent Istvánig“, că: „vechii cronicari maghiari, au început istoria maghiară cu diluviul, sau cu turnul Babilonului și pe cel dintâiu maghiar l'au căutat între fiii lui Noe. Cercetători mai noi vreau să-i găsească pe străbunii maghiarilor, cu mii de ani înainte, pe pusteale Asiei, ceea-ce e o naivitate biblică“.

(Va urma)

de ani din urmă au arătat oportunitatea uniunii Ardealului, în toate direcțiunile.

Toate așteptările, cari le-au legat națiunea și statul maghiar de unime, în mare parte s'au împlinit, și de sigur că nu va fi greu a ajunge la toate câte mai sunt de făcut în direcția aceasta“.

Nu pot să nu amintesc o coincidență din cele mai semnificative. În timpul când acest studiu era sub tipar, îmi cade în mână broșura:

„Die Wahrheit über Ungarn“, în care la pag. 50 stă negru pe alb:

„Der rumänische Stamm ist in Ungarn neben den Deutschen unstrittig das wichtigste nicht magyarische Bevölkerungselement des Landes. Schon an Zahl steht er nach den Magyaren an der ersten Stelle. Die Volkszählung im Jahre 1890 ergab bei einer Gesamtbevölkerung 17,340.000 Seelen 2½ Millionen Rumänen, was einem Procentsatz von 1404 gleichkommt.“

Wenn man nun auch noch erwänt, dass die Rumänen eine weit stärkere Propagativkraft besitzen als die Sachsen und Magyaren, dass sie von der Theiss südlich und südostwärts bis an die ungarisch-rumänische Landesgränze dicht beisammen wohnen und dass sie in den letzten drei Dezennien wesentliche Fortschritte gemacht haben, so ergibt sich, dass man es hier mit einem

numerisch bedeutenden Volksstamm von kräftiger Lebensfähigkeit zu thun hat, und dass die „Rumänenfrage“ für Ungarn und die Magyaren von grösster Wichtigkeit ist. Den Magyaren kann es wahrlich nicht gleichgiltig sein, ob die Rumänen auf ihrer Seite stehen, oder ob sie mit den anderen Nationalitäten vereint gegen die Positionen der Magyaren anstürmen. Es wird daher ein Ausgleich mit den Rumänen gesucht werden müssen, aber der kann nur auf dem Wege gefunden werden, dass sich die Rumänen von den slavischen Nationalitäten lossagen und sich mit den Magyaren zur Bekämpfung der beide Theile gemeinsam bedrohenden slavischen Gefahr vereinigen. Nur auf diesem Wege ist ein ehrenvoller Friede für beide Theile möglich, nur so können die ungarländischen Rumänen eine Aufgabe vollbringen, welche über den Rahmen eines ungarischen Werkes hinausreichen müsste. Aber freilich, so lange die Rumänen auf dem Boden der Beschlüsse der Conferenz zu Reusmarkt vom Jahre 1869 stehen, so lange sie die Wiederherstellung der Autonomie Siebenbürgens verlangen, kann von einem Frieden mit den Magyaren nicht die Rede sein. Für die Magyaren ist Siebenbürgen das, was für die Deutschen in Oesterreich Böhmen ist, wie hier eminent deutsche, so kommen dort eminent magyarische Interessen

in Frage, und darin liegt die Ursache, weshalb die Magyaren, wenn sie und ihr Staat bestehen wollen, in Siebenbürgen eine so entschiedene Haltung einnehmen“).

Mă grăbesc a înregistra la locul acesta enunțațiunea din amintita broșură, scrisă negreșit de un partisan al baronului Bánffy. Cetind aceste mi-a a venit aminte fără veste, lupta, pe care comitetul central al Asociațiunii a trebuit s'o poarte cu guvernul lui Bánffy, care mersese atât de departe, încât pretindea nici mai mult, nici mai puțin, decât să ștergem din statute numirea: „poporul român“, pe motiv că: „în Ungaria există un singur popor, ear' acela e poporul maghiar“.

După o luptă energică i-a succes comitetului central de-a scăpa poporul român de o astfel de umilire și batjocură.

La toate aceste comentariu nu face trebuintă, și-l va face cetitorul însuși, și nu eu voi fi de vină dacă vre-unuia dintre cetitori îi va veni aminte străbuna zicătoare: „Lupus dum languebat, monachus esse volebat; attamen quod convaluit, mansit ut ante fuit“.

*

1) Bismarck a zis odată că: „cine va stăpâni Bohemia, acela impune în Europa“; ear' Bém, renumitul strateg, cunoscut în luptele dela 1849, zicea adese: „Cine va stăpâni în Ardeal, acela va domni peste Ungaria și România“.

tatea Ta despre stările de la Dunărea de jos. Mulțumită politicii Ilustrității Tale influința de putere a Germaniei a luat o periferie, ce trece departe peste frontierele României, ale cărei stări cred că interesează de aproape pe Ilustritatea Ta.

Cu cea mai distinsă stimă rămân al Ilustrității Tale

prea plecat
Carol.

Pe epistola aceasta se află o însemnare de mână lui Bismarck, unde roagă pe Radovitz să erueze că ce intenționează principele și că dacă voește a-l cerceta în Varzin sau mai târziu în Berlin. (Principele Carol era ocupat cu planul despre declararea independenței României și voia a cere sfatul lui Bismarck).

Comunicându-i Radovitz că principele Carol nu vine la Berlin, ci se reîntoarce prin Viena, unde crede a-l întâlni (pe Bismarck) la expoziția universală, acesta în o a doua însemnare roagă pe Radovitz a da principeului Carol un răspuns cu corespunzătoare politeț și părere de rău, că starea sănătății îl ține legat de casă.

«Fremden Blatt».

NOUȚĂȚI

Onorații abonenți ai «Activității», cari sunt în restanță cu prețul foii, sunt rugați a-și plăti datoria în termenul cel mai scurt și credem, că nu vor da prilej la alte spese și neplăceri. Cugete fieștecare restanțier, că edarea și expedarea unei foi este împreunată cu cheltueli.

— **Invitare.** Corul bisericii române din Budapesta are onoare a vă invita la serata festivă ce o va aranja în memoria marelui arhiepiscop Andrei Baron de Șaguna Duminecă, 2/15 Dec. 1901, în sala Hotelului „Archiducele Stefan“ (Akadémia-u. 1.) Oferte benevole în favorul fondului bisericesc se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice și au să se trimită pe adresa: Cornel Popescu, teol. abs. și stud. fil., Budapesta, IV, Kecskeméti utca 8, III em. 35. Inceputul la 8 ore sara. Programa: 1. Imnul Marelui Andrei, de D. Cunjan, cor. 2. Discurs ocașional, rostit de Seb. Stanca, teol. abs. și stud. fil. 3. Serenadă, de C. G. Porumbescu, orchestră. 4. Dragostea Românului, disertație de Dionisie Stoica, stud. fil. 5. Furtuna, de J. Dürner, cor. 6. Barbu Lăutarul, monolog de V. Alexandri, predat de V. Gael, stud. iur. 7. „Hora Sinaia“, marș de C. Mazalic, orchestră. După producțiune urmează cină comună a la carte.

— **Automobil electric în serviciul poștei.** Administrația poștelor franceze a introdus de-o vreme încoace — ca încercare — un automobil electric cu scopul să mijlocească transportul scrisorilor dela o poștă la cealaltă. Administrația a purtat grije ca acest automobil, fiind pe rând, să circuleze prin toate cartierile, atât prin strade bine pardosite și pline de lume, cât și prin strade cu sușuri. Mai ales era vorbă să constate dacă automobilul e în stare să facă serviciul transportului în mai puțină vreme. Încercările aceste au succes într-o atâta, încât e vorbă să se înlocuească acum toate vagoanele prin automobile. În mediu automobilul a făcut o cale, la percurgerea căreia trăsurile trase de cai aveau lipsă de 20 minute, în 15. Pe lângă aceasta automobilul poate transporta poveri de 800 de chilograme, pe când vagoanele trase de cai numai 500

— **Honorarul unui tenorist.** Sub titlul acesta scriu foile franceze despre renumitul tenorist dela Opera mare din Paris Alvarez, a cărui contract expiră luna asta. I-s-a și făcut un ofert american, pe care l-a primit. Va face anume în America un turneu de 3 luni, pe lângă un honorar de 100,000 franci, adică 300,000 pe vremea întreagă.

— **Un diamant albastru.** Decurând un neguțator de petri scumpe din America a reușit a-și procura un diamant albastru. În urma aceasta o mare emoțiune a cuprins

societatea avută din New-York. Diamantul a fost plătit cu 1,250,000 franci și a fost transportat cu extra-ordinare precauțiuni. Fericitul său posesor a fost întâmpinat la debarcader de unul din confracții săi, care i-a oferit 1,750,000 de franci pentru acest faimos diamant albastru. Dar' nu i-l'a dat. Milionarii orașului revalisează în a-și procura această peatră scumpă. Se zice că Vanderbilt vrea să o cumpere pentru soția sa, dar' nu o va putea dobândi mai ieftin, decât cu două milioane și jumătate. Neguțatorul, care a ajuns în proprietatea diamantului, are de altfel dificultăți cu vama, care nu cere pentru peatră mai puțin de 125,000 de franci.

— **Cea mai scumpă coroană.** Regele Edward VII s'a hotărât să facă soției sale o prețioasă surprindere cu ocaziunea încoronării: a dispus să se facă pentru ea o coroană nouă, în care podoaba cea mai prețioasă și fără părcchie în toată lumea, va fi diamantul Kohinoor (muntele luminii), aflat înainte de aceasta cu 341 ani în minele dela Golconda, cari ajungând în posesia tesaurului regal era păstrat într-o sală cuirasată și păzit zi și noapte de o întreagă gardă. La început diamantul era de 800 carate, dar' prin ciselare a scăzut la 106½ carate. Și așa însă e cel mai mare și mai scump diamant dintre toate câte s'au aflat până acum; e cât un ou de găină și prețuește patruzeci milioane de coroane.

— **Dinosaurusul** a fost cel mai mare animal antediluvial. Profesorul universitar Reed a aflat în vara trecută în o vale secată a râului Laranue din America scheletul unui dinosaur, care este lung de 40 metri, înal de 105 metri și greu de 40 de miji metriche. Grumazul acestui colos a fost de 9 metri, ear' coada de 15 metri. Capul, în raport cu corpul a fost foarte mic. Osul cel mai mic din acest schelet abia îl poate ridica un om.

— **Din amenințările lui Bismarck.** Profesorul Frederiksen publică într-o revistă danesă o epistolă a lui Bismarck scrisă în toamna anului 1862 lui Blixen-Edeleke, ministrul-pretident al Danemarcei, cu care era în bună prietenie. În 1862 ajunsesse Bismarck ministru al Prusiei și — după-cum dovedește epistola din ceștiune — deja de pe atunci era hotărât să starme totul ce ar sta în calea unirii principatelor germane. Epistola conține în acest obiect următoarele: „Sunt ministru. Dacă scopul tău e să faci din Scandinavia o singură țară, năsuința mea e să unesc Germania într'un imperiu; atunci vom lega alianță scandinav-germană și vom fi așa de puternici, în cât vom putea stăpâni peste întreaga lume. Suntem de una și aceeași religie, una ne este cultura, și nici limba nu ni-se deosebește mult una de alta. Spune însă compatrioților tăi, că de cumva n'ar voi o asemenea alianță, voi fi necesitat să mi-i fac inofensivi, pentru-că nu voesc să am în dosul meu du-mani, cari se mă atace din dos în momentul când eu atac în altă parte“.

— **Vin cu 2 cr. litrul** se capătă în Italia, unde bieții viieri sunt buni bucurători, dacă pot să și-l vândă cu prețul acesta, căci nu știu ce să facă cu el, așa de mult e anul acesta. 5 miliarde de litre de vin nou sunt anul acesta în Italia, așa că ministrul de războiu a hotărât să dea soldaților în fiecare zi porțiuni bune de vin.

— **Curentarea lui Kecskeméty.** Entusiastului cavalier ungar, defraudantului Kecskeméty, i-s-a perdat urma cu desăvârșire. Două săptămâni autoritățile maghiare cu toți detectivii au făcut haită după el — dar' înzădar. Prefectul de poliție din Budapesta s'a simțit acum îndemnat a da un nou act de urmărire, ridicând premiul la 20 mii de coroane. Zelul urmăririi va fi dublu, pe când faimosul Kecskeméty va da mâna de înfrățire cu toți defraudanții și șarlatanii de peste mări și țări.

— **Soldat maltratată de moarte.** Petru Florian a fost soldat în regimentul de honvezi din Oradea-mare. Mercuri dimineața cu răni grave pe corp a fost transportat la spital, unde a și murit după chinuri de câteva ore. Soldatul s'a plâns îngrijitorului, că sergentul l'a bătut cu patul puștii și că de când servește tot mereu l'a bătut. Sergentul a fost arestat și atunci alți 12 soldați s'au plâns contra lui pentru barbariile comise asupra lor. S'a pornit cercetare.

PELURI MI

Un manuscris dela Apostolul Petru.

În 1 Iulie 1879 murise în Ierusalim, în etate de 100 ani, un cerșitor cu numele Lore. Cu peste 50 de ani dela data morții, bătrânul își pierduse graiul și trăia viață de sihastru, retras într'o speluncă dela marginea orașului. Poporul îl venera ca pe un sfânt. Neștiindu-se dacă are bătrânul rudenii, autoritățile au hotărât să îngrijească de înmormântarea lui și să ia în stăpânire eventualul rămăș de el. Când comisiunea a intrat în speluncă, fosta locuință a bătrânului, la poalele muntelui Gethsemani, au aflat padimentul speluncei tapetat cu blâni de tigru, ear' în un unghiuleț sublane au aflat o ladă de fer, mare și încuiată cu mai multe lăcate, în care erau tot felul de bani de metal, în valoare de 200 mii de franci, ear' pe fundul lăzii învâlit în pânză verde un papyr. La atingerea cu mâna pânza s'a pretăcut în pulbere, papyrul însă deși e foarte vechiu, era destul de elastic și destul de bine conservat. Inceputul textului scris pe acest papyr cu litere roșii și în limba hebraică veche suna astfel: „Petru pescarul lui Isus Fiul lui Dumnezeu, vestitorul evangheliei sale, cătră popoarele întregii lumi grăește la porunca și numele Domnului“. Subscrierea e foarte clară și e următoarea: „Eu pescarul Petru, în numele lui Isus hotărîtu-m'am la vârsta de 50 ani să scriu cuvântul iubirei. În a treia pască dela moartea învățătorului și Domnului meu Isus Christos Fiul Păcii, în casa lui Beleri în apropiere de templul Domnului“.

Savanții Ierusalimului, după îndelungate studii, au ajuns la concluziunea că dintre scriitorii timpurilor mai nouă, nu ar fi în stare nici unul să scrie în o limbă ebraică veche atât de clară și cu atâta ușurință și cu atâta siguranță în întorsăturile anumitelor cuvinte. Societatea biblică din Londra încă a trimis o comisiune, ca să studieze manuscrisul, care a opinat hotărît că manuscrisul e original și e al însuși Apostolului Petru.

În răstimp s'au aflat și crezi ai cerșitorului Lore, cari cu nici un preț nu voesc să cedeze manuscrisul cu toate că societatea biblică din Londra le-a oferit pentru el 20,000 de lire engleze. Numai la atâta s'au învoit, ca societatea să ia de pe manuscrisul fotografia și să-l traducă.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szerbeszk Iuon végrehajthatónak Szerbeszk Fyru és társa végrehajtást szenvedő elleni 124 kor. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. járásbíróság) területén levő a Griden fekvő a gridi 173 sz. tjkvben A + 1. rd. 982—684 hr. 26 kor. A + 2. rd. 1538—1539 hrsz. ingatlanra 124 kor., A + 3. rd. 1585—1586 hrsz. ingatlanra 52 kor., az u. 34 sz. tjkvben A + 1. rd. 90 91 hrsz. ingatlanra 30 kor., A + 2. rd. 101—103 hrsz. ingatlanra 38 kor., A + 3. rd. 145—146 hrsz. ingatlanra 4 kor., A + 4. rd. 1162 hrsz. ingatlanra 10 kor., A + 5. rd. 1193 hrsz. ingatlanra 10 kor., A + 6. rd. 1204 hrsz. ingatlanra 10 kor., A + 7. rd. 1240 hrsz. ingatlanra 6 kor., az u. o. 233 tjkvben A + 1. rd. 1694—1695 hrsz. ingatlanra 18 kor., A + 2. rd. 1754—1756 hrsz. ingatlanra 24 kor., A + 3. rd. 2053—2055 hrsz. ingatlanra 22 kor., A + 4. rd. 2101—2103 hrsz. ingatlanra 6 kor., A + 5. rd. 2318/2 hrsz. ingatlanra 26 kor., végre az u. o. 20 sz. tjkvben A + 1. rd. 46/2 hrsz. ingatlanra 16 kor., A + 2. rd. 48/2 hrsz. ingatlanra 12 kor., A + 4. rd. 89/1 hrsz. ingatlanra 46 kor., A + 5. rd. 104 hrsz. ingatlanra 18 kor., A + 6. rd. 116 hrsz. ingatlanra 10 kor., A + 7. rd. 125

hrs. ingatlanra 6 kor., A + 8. rd. 128 hrsz. ingatlanra 2 kor., A + 9. rd. 148 hrsz. ingatlanra 4 kor., A + 10. rd. 152 hrsz. ingatlanra 2 kor., A + 11. rd. 839 hrsz. ingatlanra 8 kor., A + 12. rd. 874 hrsz. ingatlanra 16 kor., A + 13. rd. 881 hrsz. ingatlanra 28 kor., A + 14. rd. 884 hrsz. ingatlanra 10 kor., A + 15. rd. 979 hrsz. ingatlanra 24 kor., A + 16. rd. 985 hrsz. ingatlanra 4 kor., A + 17. rd. 1046 hrsz. ingatlanra 12 kor., A + 18. rd. 1576 hrsz. ingatlanra 18 kor., A + 19. rd. 1809 hrsz. ingatlanra 12 kor., A + 20. rd. 2614 hrsz. ingatlanra 6 kor., ezennel megállapított kikiáltási árban az 1881. évi LX. t. cz. 156 §-nak alkalmazásával elrendeltetik.

Megjegyeztetik, hogy ezen árverés a gridi 233 számú telekjegyzőkönyvben C 1 szám alatt a Szerbescu Iuon javára bekebelezett lakos szolgálni jogot és kikötmenyékét nem érinti.

Az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi december hó 16-ik napján délelőtt 9 órakor Grid község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Miről érdekeltek értesítettnek. A kir. járásbíróság mint tlkvi hatóság. Szászvárosban, 1901. évi október hó 1-én.

Sóhalmi,
kir. albiró.

7022—1901. tlkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. bíróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pavelka Anna végrehajthatónak Oancsallie és társai végrehajtást szenvedő elleni 700 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (az algyógyi kir. bíróság) területén levő Cseben fekvő a csebi 209 szám tjkvben A + 1. rd. 344 hrsz. 22 kor., 2. rd. 1050/2 hrsz. 12 kor., 3. rd. 1052 hrsz. 2 kor., 4. rd. 1078 hrsz. 1 kor., 5. rd. 1158/a 1158/b 1159 hrsz. 12 kor., 6. rd. 1478 hrsz. 6 kor., 7. rd. 1347/1 hrsz. 12 kor., 8. rd. 2976 hrsz. 20 kor., 10. rd. 3128 hrsz. 2 kor., 13. rd. 5748 hrsz. 16 kor., 14. rd. 6010/2 hrsz. 12 kor., 15. rd. 6284/2 hrsz. 10 kor., 16. rd. 6476 hrsz. 12 kor., 17. rd. 6482 hrsz. 2 kor., 18. rd. 6778 6779 hrsz. 44 kor., továbbá u. o. 286 szám tjkvben A + 1. rd. 1738 1739—1745 hrsz. 70 kor., 2. rd. 3113—3118 3121 hrsz. 44 kor., 3. rd. 3380—3381 hrsz. 32 kor., 5. rend 3877—3882 3962—3964 3971—3972 hrsz. 158 kor., 6. rd. 3938—3940 hrsz. 48 kor. 10. rd. 5221a/2 5221/b 5222/a 5222/b/1 hrsz. 170 kor., 11. rd. 5859—5862 hrsz. 18 kor., 12. rd. 6000—6004 hrsz. 38 kor., 14. rd. 7139—7140 hrsz. 16 ko-

ronára ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi deczember hó 23-ik napján d. e. 9 órakor Cseb község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leteni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság tlkvi hatóság.

Szászváros, 1901. évi november hó 23-án.

Sóhalmi,
kir. albiró.

1215—1901. kir. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. vhajtó ezenel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 1899. évi Sp. II. 652/3 sz. végzése folytán Dr. Muntean Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt nagydenki községe és telperes részére Teakoi Szimion nagydenki lakos és alperes ellen 436 kor. követelés, ennek 1899. évi I/IX-től 5% kamatai 88 kor. 14 fill. eddigi és 3 kor. 80 fill. árverés kitűzetési költségek s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felül és lefoglalt és 1170 kor. becsült ingóságokra szászvárosi kir. jbiróság 1901. évi V. 831/7. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagy-Denken leendő megtartása határidőül 1901. évi deczember hó 21. napján délelőtti 9 órája kitűzetik, a mikor a bíróilag lefoglalt ökrök, tehének, üsző, borju, lovak, sertés és malacok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végre-

hajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartatnak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban esz közöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Szászvároson, 1901. évi november hó 26. napján.

Rács Árpád
kir. bir. végreh.

1018—1901. végreh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMEŒY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni kir. járásbiróság 1901. évi Sp. I. 590 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor hátszegi ügyvéd által képviselt „Albina“ takarékpénztár javára Grozony Lázár s. t. kis-pestenyi lakosok ellen 78 kor. s jár. erejéig 1901. évi november hó 16-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 634 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, juhok, buza és disznok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. járásbiróság 1901-ik évi V. 1125/2 számú végzése folytán 78 kor. tőkekövetelés, ennek 1900 évi július hó 3. napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 65 kor. 20 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig Kis-Pesteny község házána leendő eszközésére 1901. évi deczember hó 18. napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltaták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hátszegen, 1901. évi deczember hó 3. napján.

Szentmiklosy András,
kir. bir. végrehajtó.

„Donau“

societate de asigurare concesionată în Viena.

Asigură în condițiunile cele mai avantajoase:

a) **Contra daunelor de foc**, edificii de locuit și de economie, magazine de mărfuri, mobile, îmbrăcăminte, rufe, **oară și vite** de tot soiul, produse de câmp și de recoltă.

Asigurare favorabilă în pausal și în condiții avantajoase, mai departe: biserici, școli, edificii parohiale și edificii domeniiale, stabilimente de fabrici, mori etc.

b) **Pe vieța omului** în combinațiuni deosebit de favorabile, capitalele asigurate se pot tolosi atât pentru asigurarea viitoriului familiei (cas de moarte) cât și în cazul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului și anumit după patru prospecte deosebite.

Informațiuni se dau și oferte se primesc la „Dacia“ institut de credit și economii, societate pe acții în Orăștie ca **Agentură principală**.

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12, lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) *depuneri* fără anunț până la 100 cor. 5 1/2%.

b) *depuneri* mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) *depuneri* făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvează fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu caventați.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arândează și exarândează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Directiunea.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szászváros

Opuri ———
Bilete de log.
Broșuri ———
Circulari ———
Bil. de visită
Invitări ———
Bilanțuri ———
Acții ———
Cap. de epist.
Placate ———
Ord. de dans
Adrese ———
Compturi ———
Note ———
Preț Curent.
Anunțuri ———
Registre ———
Imprimate ———
Couverte ———
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 13 ani și este pro-
văzută cu tot felul de material
necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce co-
mande repede și cu prețuri mode-
rate, se îngrijește totodată ca toate
acelea să fie estetic lucrate și
fără erori.

Până de present se bucură de sprigi-
nului celor mai îndepărtate orașe. Dovadă
aceasta despre promptitudinea și
acurateța cu care efectuește ori-ce
lucrare.

Ca unica tipografie românească în
acest mare comitat, se roagă de bine-
voitorul sprigin al celorlalte institute
rom., precum și al privaților.